

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 22.veljače 2012

[[Video](#)]

Simbolika broja četrdeset

Draga braćo i sestre, u ovoj se katehezi želim kratko zadržati na korizmenom vremenu, koje započinje današnjom liturgijom Pepelnice. Riječ je o putu od četrdeset dana koji će nas dovesti do Vazmenoga trodnevlja, spomena Gospodinove muke, smrti i uskrsnuća, tog središta otajstva našeg spasenja. U prvim stoljećima Crkve to je bilo vrijeme u kojem su oni koji su čuli i prihvatili Kristov navještaj počinjali, korak po korak, svoj put vjere i obraćenja na kraju kojeg su primali sakrament krštenja. Radilo se o jednom približavanju Bogu živom i inicijaciji u vjeru koje je trebalo činiti postupno, putem nutarnje promjene od strane katekumena, to jest onih koji su htjeli postati kršćani i tako biti pritjelovljeni Kristu i Crkvi. Kasnije su također pokornici a zatim i svi vjernici bili pozvani proći taj put duhovne obnove, da bi sve više uobličili vlastiti život s Kristovim. Sudjelovanje čitave zajednice u raznim dijelovima korizmenog puta ističe važan vidik kršćanske duhovnosti: otkupljenje je dostupno ne pojedinim ljudima, već svima, zahvaljujući Kristovoj smrti i uskrsnuću. Zato, bilo oni koji kroče putom vjere kao katekumeni da bi primili krštenje, bilo pak oni koji su se udaljili od Boga i zajednice vjere i traže pomirenje, bilo, na kraju, oni koji žive svoju vjeru u punom zajedništvu s Crkvom, svi oni znaju da je vrijeme koje prethodi Uskrsu vrijeme metanoje, vrijeme unutarnje promjene, kajanja; vrijeme u kojem naš ljudski život i naša povijest predstavljaju upravo proces obraćenja koji nas potiče da se trgnemo sada kako bismo susreli Gospodina na svršetku vremena.

Izrazom koji se uvriježio u liturgiji, Crkva naziva razdoblje u koje smo ušli "korizma", vrijeme od četrdeset dana i, s jasnim referiranjem na Sveto pismo, uvodi nas tako u točno određeno duhovno ozračje. Četrdeset je, naime, simboličan broj kojim Stari zavjet i Novi zavjet predstavljaju istaknute trenutke iskustva vjere Božjeg naroda. To je vrijeme koje izražava vrijeme očekivanja, čišćenja, Gospodinova povratka, svijesti da je Bog vjeran svojim obećanjima. Taj broj ne predstavlja točno

određeno vremensko razdoblje, podijeljeno po danima, već radije strpljivu ustrajnost, dugu kušnju, razdoblje koje je dovoljno dugo da možemo vidjeti Božja djela, vrijeme u kojem trebamo odlučiti preuzeti na sebe vlastite odgovornosti bez daljnjih odgađanja. To je vrijeme zrelih odluka.

Broj četrdeset javlja se prije svega u biblijskom izvješću o Noi. Taj je pravednik zbog poplave proveo četrdeset dana i četrdeset noći u korablji, zajedno sa svojom obitelji i životinjama koje mu je Bog rekao da uzme sa sobom. Morao je nakon poplave čekati drugih četrdeset dana prije no što će stupiti na čvrsto tlo sačuvano od uništenja (Post 7,4.12; 8,6). Mojsije je ostao na brdu Sinaj, u Gospodinovoj prisutnosti, četrdeset dana i četrdeset noći, da primi Zakon. Čitavo to vrijeme je postio (Izl 24, 18). Četrdeset je broj godina putovanja židovskog naroda iz Egipta u Obećanu zemlju, vrijeme prikladno da se iskusi Božja vjernost: "Sjećaj se svega puta kojim te Jahve, Bog tvoj, vodio po pustinji ovih četrdeset godina... Tvoja se odjeća na tebi nije izderala niti su ti noge oticale ovih četrdeset godina." (Pnz 8, 2.4). Godina mira koje je Izrael uživao pod sucima također je četrdeset (Suci 3, 11.30), ali, pošto prođe to vrijeme, počinje zaborav Božjih darova i vraćanje na grijeh. Proroku Iliji trebalo je četrdeset dana da stigne na Horeb, brdo gdje susreće Boga (1 Kr 19, 8). Četrdeset je broj dana tijekom kojih su građani Ninive činili pokoru da dobiju od Boga oprostjenje (Post 3, 4). Četrdeset je također broj godina kraljevske vladavine Šaula (Dj 13, 21), Davida (2 Sam 5, 4-5) i Salomona (1 Kr 11, 41), prvih izraelskih kraljeva. I u psalmima se razmišlja o biblijskom značenju razdoblja od četrdeset godina, kao primjerice u Psalmu 95, iz kojeg smo čuli jedan ulomak: "O, da danas glas mu poslušate: Ne budite srca tvrda kao u Meribi, kao u dan Mase u pustinji gdje me iskušavahu očevi vaši premda vidješe djela moja. Četrdeset ljeta jadio me naraštaj onaj, pa rekoh: 'Narod su nestalna srca i ne promiču moje putove'" (rr. 7c-10). U Novom zavjetu Isus, prije nego će započeti javni život, povlači se u pustinju na četrdeset dana, tijekom kojih nije ni jeo ni pio (Mt 4, 2): hrani se Božjom riječju, koju koristi kao oružje kojim pobjeđuje Đavla. Isusove napasti dozivaju u pamet one s kojima se suočio židovski narod, ali koje nije znao pobijediti. Četrdeset je dana uskrsli Isus poučavao svoje, prije nego će uzići na nebo i poslati Duha Svetoga (Dj 1, 3).

S tim brojem četrdeset koji se ponavlja opisano je jedno duhovno ozračje koje ostaje aktualno i ne gubi na svojoj vrijednosti, a Crkva, upravo posredstvom dana korizmenog vremena, želi sačuvati njegovu trajnu vrijednost i nama osvijestiti i približiti njegovu djelotvornost. Kršćanska liturgija korizme ima za cilj potpomoći put duhovne obnove, u svjetlu tog dugotrajnog biblijskog iskustva i prije svega da naučimo nasljedovati Isusa, koji nas je sa četrdeset dana provedenih u pustinji poučio pobjeđivati napast Božjom riječju. Četrdeset godina Izraelovog putovanja u pustinju predstavljaju dvoznačne stavove i situacije. S jedne strane one su razdoblje prve ljubavi između Boga i njegova naroda, kada je on govorio njegovu srcu, neprestano mu pokazujući put kojim treba ići. Bog se, tako reći, nastanio posred Izraela, išao je pred njim u oblaku ili ognjenom stupu, svakodnevno mu priskrblijavao hranu: dao je da mu mana pada s neba i voda izbija iz stijene. Zato se godine koje je Izrael proveo u pustinji može promatrati kao vrijeme posebnog Božjeg izabranja i prianjanja naroda uz Boga. S druge strane, Biblija pokazuje također drugu sliku Izraelovog putovanja u pustinji: vrijeme napasti i najvećih opasnosti, kada Izrael mrmlja protiv svoga Boga i

htio bi se vratiti na poganstvo te si podiže vlastite idole, jer osjeća potrebu da časti jednog bližeg i opipljivijeg boga. To je također vrijeme pobune protiv velikog i nevidljivog Boga. Ta dvoznačnost, vrijeme posebne Božje blizine – vrijeme prve ljubavi – ali i vrijeme napasti – napasti vraćanja na poganstvo – nalazimo na iznenađujući način na Isusovu zemaljskom putu, s time naravno što kod Isusa nije bilo nikakvog kompromisa s grijehom. Nakon pokorničkog krštenja na Jordanu, na kojem preuzima na sebe sudbinu Sluge Jahvina koji se odriče samoga sebe i živi za druge i stupa među grešnike da preuzme na sebe grijeh svijeta, Isus odlazi u pustinju gdje živi u dubokom jedinstvu s Ocem. Ta dinamika je konstanta u Isusovu zemaljskom životu, koji uvijek traži trenutke samoće da se moli svome Ocu i ostane u dubokom i isključivom zajedništvu s njim, a zatim se ponovno vraća među narod. Ali u tome razdoblju "pustinje" i posebnog susreta s Ocem, Isus je izložen opasnosti i nasrtajima zloga koji ga napastuje i opsjeda, koji mu predlaže mesijanski put koji je daleko od Božjeg nauma, jer vodi kroz moć, uspjeh, vladanje a ne kroz potpuno sebedarje na križu. Alternativa glasi: mesijanizam moći i uspjeha ili pak mesijanizam ljubavi i sebedarja. Ta situacija dvoznačnosti opisuje također stanje u kojem se nalazi Crkva na putu u "pustinji" svijeta i povijesti. U toj "pustinji" mi vjernici imamo zasigurno mogućnost steći duboko iskustvo Boga koji krijepi duh, učvršćuje vjeru, jača nadu, u srcu budi ljubav; iskustvo koje nas čini dionicima Kristove pobjede nad grijehom i smrću po žrtvi ljubavi na križu. Ali "pustinja" je također negativni aspekt stvarnosti koja nas okružuje: suhoća, silno pomanjkanje riječi života i vrijednosti, sekularizam i materijalistička kultura, koji zatvaraju osobu u ovo zemni obzor postojanja oduzimajući mu svaku poveznicu s vrhunaravnim. To je također ozračje u kojem je nebo iznad nas tamno, jer je pokriveno oblacima sebičnosti, nerazumijevanja i prijevare. Usprkos tome, i za današnju Crkvu vrijeme pustinje se može pretvoriti u vrijeme milosti, jer imamo sigurnost da Bog može učiniti da i iz najtvrdje stijene potekne živa voda koja gasi žeđ i okrepljuje.

Draga braćo i sestre, u ovih četrdeset dana koji će nas voditi do Uskrsa možemo iznova pronaći novu hrabrost da strpljivo i s vjerom prihvaćamo svaku situaciju teškoće, nevolje i kušnje, sa sviješću da će Gospodin dati da iz tame svane novi dan. A ako budemo vjerni Isusu slijedeći ga na putu križa, jasni svijet Boga, svijet svjetla, istine i radosti bit će nam kao ponovno dan: bit će to nova zora koju je stvorio sam Bog. Svima želim dobar korizmeni hod!

Pozdrav hrvatskim hodočasniciima:

Srdačno pozdravljam hodočasnike hrvatskoga jezika. Danas, obredom pepeljenja, ulazimo u Korizmu, dragocjeno vrijeme molitve i pokore. Pozivam vas da dubokom vjerom živite to vrijeme milosti! Radosno vas sve blagoslivljam. Hvaljen Isus i Marija!

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana